

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Кам'янець-Подільського фахового коледжу культури і мистецтв**

16 жовтня 2023

м. Кам'янець-Подільський

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача/власника:

Горячок Василь Федорович – завідуючий гуртожитком.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Горячок Василь Федорович – завідуючий гуртожитком.

Керівник закладу: Нижник Сергій Володимирович – т. в. о. директора Кам'янець-Подільського фахового коледжу культури і мистецтв.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Кам'янець-Подільський фаховий коледж культури і мистецтв.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Ярослава Мудрого, 111, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: комунальна.

Сфера управління: Хмельницька обласна рада.

Балансоутримувач/власник: Хмельницька обласна рада.

Директор: т.в.о директора Нижник Сергій Володимирович.

Внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції, на момент здійснення моніторингового візиту ініційовано.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено на 1, 3 та 5 поверсі 5-поверхової будівлі студентського гуртожитку.

Заклад розташований у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: пішої ходи до 10 хв до Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля місця тимчасового проживання одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (гуртожиток для студентів і викладачів освітнього закладу). Приміщення загального користування МТП та облаштовані ліжко-місцями для внутрішньо переміщених осіб, відокремлені від інших приміщень будівлі.

МТП розраховано на 55 місць, на момент візиту у закладі мешкає 55 ВПО: 10 чоловіків, 22 жінки, 23 дітини (11 хлопчиків та 12 дівчаток). Мешканці – переважно викладачі і студенти релокованого Бахмутського коледжу культури і мистецтв.

Серед ВПО 6 осіб літнього/пенсійного віку, 2 осіб з інвалідністю. Особи з категорії маломобільних груп населення відсутні.

Облік мешканців МТП частково ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Функціонування закладу забезпечує 10 працівників МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО стягуються. В літній період комунальні витрати можуть складати 200-300 грн з особи.

Закладу видатки на комунальні послуги не компенсуються, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля місця тимчасового проживання облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується централізовано та бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 1 генератор загальною потужністю 5 кВт.

В місці тимчасового проживання наявна функціонуюча система управління відходами.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. На кожному поверсі місця тимчасового проживання облаштоване окреме кухонне приміщення для приготування та прийому

їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців місця тимчасового проживання, а саме:

2 стаціонарними газовими плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, мікрохвильовою піччю, бойлером. Холодильники та електрочайники наявні в кімнатах.

В кухні наявні рукомийники, столи, шафи та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

Місце тимчасового проживання облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями для задоволення потреб осіб, які проживають в місцях тимчасового проживання.

В закладі наявна душова кімната з 6 душовими кабінками та бойлером. Вбиральні по 1 санвузлу кожна та рукомийники наявні в кожному блоці (блок – 2 кімнати, коридор, санвузол, гігієнічна кімната, яка, як правило, використовується як місце прийому їжі та зберігання посуду).

Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті. Вбиральні мають засувку/замок, натомість душові кабінки закриваються лише фіранкою.

У закладі не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

На момент моніторингу в МТП працює 3 пральні машини. Замість сушильної машини в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях місць тимчасового проживання не підтримується відповідно до сезону (але в межах 18-25°C) – мешканці скаржаться на низьку температуру повітря в кімнатах взимку.

Приміщення окремих кімнат уражено грибком. Кімнати на 5 поверсі потерпають від протікання даху. Окремі кімнати і приміщення потребують косметичного ремонту.

В МТП прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу.

Противожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги (на вахті).

Місце тимчасового проживання облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального приміщення.

Укриття має Акт обстеження ДСНС і має площу 620 м кв., що забезпечує перебування осіб у відповідності до кількості ліжко-місць у місці тимчасового проживання з урахуванням працівників.

Умови перебування, оснащення: наявні вогнегасник, запаси технічної води, стільці, столи, ліжка.

Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус, натомість відсутнє інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю, зокрема:

– місце тимчасового проживання не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень місця тимчасового проживання, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця;

– у місці тимчасового проживання не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані, в окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром 12-18 м кв. в кількості до 3 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах.

Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить не менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Частково наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо), стан яких характеризується, як старий. Перелік майна (обладнання, устаткування, меблі, приладдя, інвентар), що передається, визначається договором.

Кімнати потребують косметичного ремонту. В окремих кімнатах наявна цвіль.

Мешканці скаржаться на недотримання температурного режиму в холодну пору року. В деяких кімнатах 5-го поверху є явні ознаки протікання даху.

Дозвілля

В МТП облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців місць тимчасового проживання, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля (актова зала освітнього закладу) та дистанційного навчання для дітей (кімната самопідготовки).

Для цілей надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг адміністрацією закладу визначене приміщення, яке може використовуватися за відповідним функціональним призначенням відповідно до графіка, встановленого керівником МТП.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні місця тимчасового проживання наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями (створено чат-групу у мобільних додатках, проводяться загальні збори, мешканці мають змогу звернутися до відповідальної особи МТП тощо) та відбувається всебічне інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Адміністрація закладу: проведення культурно-масових заходів;

Хмельницька ОВА: продукти харчування, генератор, предмети першої необхідності;

Хмельницька обласна рада: продукти харчування;

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН): холодильники, пральні машини, бойлери;

Міжнародна організація з міграції МОМ: побутова техніка, ремонт кухонь, двері;

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України: матраци, відвідування 1-2 рази на місяць медико-соціальних психологічних груп;

Громадська організація «Світ у барвах»: сантехніка, лінолеум, шпаклівка, руберойд.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний якісний інтернет.

В закладі наявне окреме приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 100% мешканців МТП.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 5 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування мешканцями було порушено наступні питання: недотримання температурного режиму, пліснява в кутових кімнатах (промерзають стіни), протікає дах, не вистачає гарячої води, щоб усім мешканцям помитися в душі, та черга в душ.

Загальні потреби МТП:

- оновити старі ліжка і стільці;
- потребує заміни кран подачі тепла до кутових кімнат;
- відсутні спеціалісти, які б привели до ладу внутрішню систему тепломережі.

Довідково: в закладі тепло, що подається до кімнат, спочатку нагріває бак з водою, яка подається до кранів і душу мешканців, а вже потім потрапляє до радіаторів/батарей. Можливо, через це закладу не вистачає тепла та відсутній нормальний підігрів води. В будь-якому разі, питання потребує вивчення фахівцями.

- забезпечити дотримання температурного режиму,
- поліпшити енергоефективність будівлі (утеплити стіни);
- вивести плісняву в кутових кімнатах;
- перекрити дах, щоб убезпечити від протікання;

- збільшити кількість душових кабін в закладі.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

- забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;
 - опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення житлових кімнат необхідними меблями;
 - опрацювати, спільно з керівництвом МТП, міжнародними та національними організаціями, питання щодо ремонту внутрішньої системи тепломережі закладу;
 - опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення душовими кабінами, відповідно до мінімальних стандартів;
 - опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо проведення відповідних профілактичних/утеплювальних робіт, спрямованих на попередження появи плісняви;
 - опрацювати з керівництвом МТП питання щодо видалення плісняви;
 - опрацювати з керівництвом МТП питання щодо дотримання температурного режиму (18-25°C);
 - вжити заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану»;
 - вжити заходів для приведення умов проживання в МТП у відповідність з мінімальними вимогами, визначеними пунктом 8 постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» в частині:
 - укладення типових договорів, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями місця тимчасового проживання;
 - приведення керівником місця тимчасового проживання обліку осіб, які проживають в місці тимчасового проживання відповідно до додатка 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;
 - встановлення керівником місця тимчасового проживання порядку звернення мешканців місця тимчасового проживання із заявами, скаргами та пропозиціями та їх розгляду керівником місця тимчасового проживання;
 - обладнання душу/ванної індивідуальними замками або засувками;
 - обладнання душу/ванної бойлерами потужністю, що відповідає потребам мешканців за кількістю ліжко-місць у разі відсутності постачання гарячої води.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ